

Μέσα από ένα ποταμό κειμένων η Ορθοδοξία, εξυμνεί την ένωση άνδρα και γυναίκας με εδάφια όπως «η εν Χρηστώ ένωσις συνιστά μια μικράν εκκλησίαν»,¹ «Θεωρείται ως ο αρχαιότερος θεσμός θείου δικαίου»², «Ο γάμος κατέστη εν ιερόν μυστήριον»³ κλπ. κλπ. Εννοείται πως αντιτίθεται στον πολιτικό γάμο, θεωρώ ντας τον παρέκκλιση.

Αποδεικνύεται έτσι, η ισχυρή θέση και επίδραση της Εκκλησίας, στο νεοελληνικό κράτος και η αντίστοιχη εξουσία που ασκεί. Τέλος πάντων, επιστρέφω στο γάμο περισσότερο ως κοινωνικό γεγονός και λιγότερο ως θρησκευτικό μυστήριο, διότι κατά την ταπεινή μου κρίση έτσι αντιμετωπίζεται από την πλειοψηφία των νέων ζευγαριών που αποφασίζουν να ενωθούν με τα δεσμά του γάμου.

Αφορμή για αυτό το σημείωμα, δόθηκε από την εντύπωση που έχω σχηματίσει περί γάμου, περί γάμου ως τελετή διασαφηνίζω, μέσα στο πέρασμα του χρόνου. Ήκουσα παρελκυστικώς προ ημερών εξηκοντούτη γονέα να αναφέρεται εις το μελλούμενο τον Δεκέμβριο τρέχοντος έτους γάμον του πρωτότοκου τέκνου της και ολάκερη βουτηγμένη σε ένα προγαμιαίο άγχος, εξηγούσε ότι είχαν ήδη αρχίσει τις προετοιμασίες, από τας αρχάς του Μαΐου.

Πέρα από το πρωτόλειο συμπέρασμα ότι η εν λόγω μήτηρ αντιμετώπιζε τον επικείμενο γάμο ως ακόμα μια ευκαιρία κοινωνικής προβολής σε μια κάστα όπου έκανε τα πάντα ίνα εισχωρήσει, κατανοούμε ότι ως δυναμικός σκηνοθέτης οργανώνει και ελέγχει τα πάντα με αυστηρότητα και πίστη στο όποιο πρωτόκολλό της.

Προφανώς το καπασιτέ του νου μου είναι ολιγιστον μη δυνάμενον να αντιληφθεί το διατί απαιτείται τόσος χρόνος και τόσο αγωνία, μετά ή άνευ λαχτάρας. Η μνήμη μου όμως δεν έχει αδυνατίσει τόσο, όσο να μην ανακαλεί την εποχή όπου η σημερινή αγωνιούσα μήτηρ ήτο μια ντεμπιτάν, μια υποψηφία νύμφη και ο παλιοελλαδίτης πενθερός της, έβανε πολύ κομψά το θέμα της προικός επί τάπητος, ή καλύτερον εντός της τσέπης του συμπεθέρου του, παρά το γεγονός ότι πέρα από την επαρχιώτικη καταγωγή του είχε καταφέρει να είναι πετυχημένος, ήγουν κονομημένος.

Έτσι παρά την κοινωνική ανέλιξη, τον κάθε είδους πλουτισμό και μετά την απομάκρυνση του από τους επαρχιώτικους κύκλους, η πρακτική του αδυνατούσε να απαλλαγεί από τα δεσμά της επαρχίας. Υπάρχουν έλληνες που ακόμα χειραγωγούνται από αυτό που θεωρούν ως παράδοση, ειδικά όταν τους βοηθά να αναδείξουν τον αναχρονισμό τους και την ευρύτερη τους ανασφάλεια.

Συνεπώς, ως μικρά συμβουλή ενός υπερεξηκοντούτη αλλά όχι ακόμη ξεκούτη γραφιά, θα έλεγα εις τους έτοιμους προς γάμου νέους, να αδιαφορήσουν για τις υπερβολές των τελετών, να παραμερίσουν τα οικονομικά και να ακούσουν τους χτύπους της καρδιάς τους. Και στις μαμάδες τους θα υπενθύμιζα ότι παντρεύονται τα παιδιά τους και όχι οι ίδιες.

Εννοείται πως αυτή η συμπεριφορά θα έχει ένα κάποιο κόστος. Οτιδήποτε έχει αξία έχει και κόστος. Μα οποιαδήποτε άλλη επιλογή, θα είχε κόστος χωρίς αξία.

Λευκό πουκάμισο, λευκό φόρεμα, καλοκαιράκι, ξωκλήσι, κουμπάρος απαραίτητος, γονικά, και δέκα κολλητοί. Κι από κοντά μια γαλανόλευκη να θροίζει ολίγον, μπροστά από το μπλε της θάλασσας. Δατς όλ φοκς. Ο γάμος δεν είναι ούτε απόδειξη κοινωνικής καταξίωσης, ούτε πανηγυράκι. Και πολύ περισσότερο δεν είναι παζάρι. Είναι μονοπάτι δοκιμασίας, είναι δέσμευση και απαιτεί πολλά.

Έτσι πάει, η σωτηρία της ψυχής είναι πολύ μεγάλο πράγμα.